Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

z 2. apríla 2020 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Slobodné poskytovanie služieb –Životné poistenie – Smernica 2002/83/ES – Články 35 a 36 – Právo a lehota na odstúpenie od zmluvy – Nesprávne informácie o podmienkach uplatnenia práva na odstúpenie od zmluvy – Formálne náležitosti vyhlásenia o odstúpení od zmluvy – Zánik práva na odstúpenie od zmluvy – Relevantnosť postavenia poistníka ako ‚spotrebiteľa'"

Vo veci C-20/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Oberlandesgericht Wien (Vyšší krajinský súd Viedeň, Rakúsko) z 20. decembra 2018 a doručený Súdnemu dvoru 15. januára 2019, ktorý súvisí s konaním:

kunsthaus muerz gmbh

proti

Zürich Versicherungs AG,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predsedníčka ôsmej komory L. S. Rossi (spravodajkyňa), sudcovia J. Malenovský a F. Biltgen,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– kunsthaus muerz gmbh, v zastúpení: D. Koch, Rechtsanwalt,

– Zürich Versicherungs AG, v zastúpení: P. Konwitschka, Rechtsanwalt,

– rakúska vláda, v zastúpení: J. Schmoll, splnomocnená zástupkyňa,

– česká vláda, v zastúpení: M. Smolek a J. Vláčil, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: G. Braun a H. Tserepa-Lacombe, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 35 a 36 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/83/ES z 5. novembra 2002 o životnom poistení (Ú. v. ES L 345, 2002, s. 1; Mim. vyd. 06/006, s. 3).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťami kunsthaus muerz gmbh a Zürich Versicherungs AG (ďalej len „Zürich“) vo veci rozsahu práva odstúpiť od zmlúv o životnom poistení.

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenia 2, 5, 45 a 52 smernice 2002/83, zrušenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (Ú. v. EÚ L 335, 2009, s. 1) zneli takto:

„(2) S cieľom uľahčiť zakladanie a vykonávanie činnosti životného poistenia je rozhodujúce vylúčiť určité odchýlky, ktoré existujú medzi vnútroštátnymi právnymi predpismi pre dohľad. Aby sa dosiahol tento cieľ a súčasne zabezpečila primeraná ochrana poistencov a oprávnených vo všetkých členských štátoch, mali by sa koordinovať ustanovenia týkajúce sa finančných záruk požadovaných od spoločností poskytujúcich životné poistenie.

…

(5) Táto smernica preto predstavuje dôležité opatrenie v spájaní vnútroštátnych trhov do jednotného trhu a toto štádium musí byť doplnené ďalšími nástrojmi spoločenstva s cieľom umožniť všetkým poistencom zvoliť si akéhokoľvek poisťovateľa so sídlom v spoločenstve, ktorý v ňom vykonáva svoju činnosť na základe práva usadiť sa alebo slobody poskytovať služby, pričom sa im zaručuje primeraná ochrana.

…

(45) Pre zmluvy životného poistenia by mal mať poistenec príležitosť zrušiť zmluvu v období 14 až 30 dní.

…

(52) Na vnútornom trhu s poistením spotrebiteľ bude mať širší a variovanejší výber zmlúv. Ak má plne profitovať z tejto rozmanitosti a zo zvýšenej konkurencie, musí mať k dispozícii akékoľvek informácie, ktoré sú potrebné, aby si mohol vybrať zmluvu najlepšie sa hodiacu pre jeho potreby. Táto požiadavka na informácie je o to dôležitejšia, keďže trvanie záväzku môže byť veľmi dlhé. Minimálne opatrenia preto musia byť koordinované, aby spotrebiteľ dostal jasné a presné informácie o základných charakteristikách jemu navrhovaných produktov, ako aj informácie o orgánoch, ktorým možno zasielať akékoľvek sťažnosti poistencov, poistených osôb alebo oprávnených osôb pre zmluvy.“

4 Podľa článku 1 ods. 1 písm. g) tejto smernice:

„Na účely tejto smernice:

…

g) ‚členský štát záväzku' znamená členský štát, v ktorom má poistník svoje obvyklé bydlisko, alebo ak je poistenec… právnickou osobou, členský štát, v ktorom sa nachádza jej prevádzka, ktorej sú týka zmluva".

5 Článok 32 ods. 2 uvedenej smernice stanovoval:

„Ak je poistník fyzickou osobou a má bydlisko v inom členskom štáte ako v štáte, ktorého je štátnym príslušníkom, zmluvné strany sa môžu rozhodnúť pre právo členského štátu, ktorého je štátnym príslušníkom."

6 Článok 35 tej istej smernice uvádzal:

„1. Každý členský štát stanoví, že poistník, ktorý uzatvoril individuálnu zmluvu na životné poistenie, má lehotu od 14 do 30 dní od času, kedy bol informovaný o tom, že zmluva bola uzatvorená, v rámci ktorej môže odstúpiť od zmluvy.

Oznámenie poistníka o odstúpení ho oslobodzuje od akýchkoľvek budúcich povinností vznikajúcich zo zmluvy.

Ostatné právne účinky a podmienky odstúpenia budú stanovené právom rozhodným pre zmluvu podľa článku 32, najmä pokiaľ ide o podrobnosti o informovaní poistenca, že zmluva bola uzavretá.

2. Členské štáty nemusia uplatniť odsek 1 na zmluvy s trvaním šesť mesiacov a menej, ani ak pre postavenie poistenca alebo okolnosti, v ktorých sa zmluva uzatvárala, poistenec nepotrebuje túto osobitnú ochranu. Členské štáty vo svojich právnych predpisoch stanovia prípady, keď sa odsek 1 neuplatní."

7 Článok 36 ods. 1 smernice 2002/83 stanovoval:

„Pred uzavretím poistnej zmluvy sa poistníkovi oznámia aspoň informácie uvedené v prílohe III bod A."

8 Podľa prílohy III písm. A bodu a.13 uvedenej smernice „Dojednania o uplatnení lehoty [práva – *neoficiálny preklad*] na odstúpenie" boli súčasťou informácií týkajúcich sa záväzku, ktoré mali byť oznámené poistníkovi pred uzavretím zmluvy.

Rakúske právo

9 § 165a Versicherungsvertragsgesetz (zákon o poistnej zmluve) v znení uplatniteľnom na zmluvu vo veci samej stanovuje:

„1. Poistník je oprávnený v lehote 30 dní odo dňa uzavretia zmluvy od nej odstúpiť. Ak poistiteľ zabezpečil predbežné krytie, patrí mu za toto obdobie zodpovedajúce pomerné poistné.

2. Ak poistiteľ nesplnil svoju povinnosť oznámiť svoju adresu…, lehota na odstúpenie podľa odseku 1 nezačne plynúť skôr, ako sa poistník túto adresu dozvie.

3. Predchádzajúce odseky neplatia pre skupinové poistné zmluvy ani pre zmluvy uzavreté na dobu kratšiu ako šesť mesiacov.“

10 § 9a Versicherungsaufsichtsgesetz (zákon o dohľade nad poisťovňami) v znení uplatniteľnom na zmluvu vo veci samej stanovuje:

„1. Pri uzavretí poistnej zmluvy týkajúcej sa rizika nachádzajúceho sa v tuzemsku musí byť poistník predtým, ako prejaví vôľu uzavrieť zmluvu, písomne informovaný o

(1) názve, adrese sídla a právnej forme poisťovne, prípadne aj pobočky, prostredníctvom ktorej sa zmluva uzatvára,…

…

(6) okolnostiach, za ktorých môže poistník uzavretie poistnej zmluvy odvolať alebo od zmluvy odstúpiť. …

…

3. Ak z dôvodu spôsobu uzavretia zmluvy nie je možné písomne informovať poistníka pred tým, ako prejaví vôľu uzavrieť zmluvu, informačná povinnosť je splnená tým, že poistník dostane informácie najneskôr súčasne s dokladom o poistení.

4. Údaje podľa odseku 1 bodu 1 musia byť v každom prípade zjavné zo žiadosti o poistenie, ako aj z dokladu o poistení a všetkých ostatných dokumentov zabezpečujúcich krytie. …“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

11 kunsthaus muerz je spoločnosť založená podľa rakúskeho práva. Dňa 27. apríla 2005 uzavrela táto spoločnosť ako poistník zmluvu o životnom poistení so spoločnosťou Zürich.

12 Vo formulári návrhu bola spoločnosti kunsthaus muerz poskytnutá informácia, podľa ktorej musí byť odstúpenie od zmluvy písomné.

13 Dňa 9. októbra 2017 kunsthaus muerz vyhlásila, že odstupuje od tejto zmluvy. Na tieto účely sa domnievala, že táto informácia bola nesprávna, keďže na výkon tohto práva vyžadovala formálne požiadavky, ktoré platné vnútroštátne právo v skutočnosti nepožaduje. Keďže takáto informácia však nemohla viesť k začiatku plynutia lehoty na rozmyslenie stanovenej v článku 35 smernice 2002/83, táto lehota bola časovo neobmedzená.

14 Zürich toto vyhlásenie zamietla z dôvodu, že nemala žiadnu povinnosť informovať kunsthaus muerz, aby začala plynúť lehota na rozmyslenie. Táto informácia je totiž stanovená len pre poistníka, ktorý má postavenie spotrebiteľa, a nie pre poistníka podnikateľa.

15 kunsthaus muerz preto podala na Handelsgericht Wien (Obchodný súd Viedeň, Rakúsko) žalobu o vrátenie zaplateného poistného, ako aj o zaplatenie zákonných úrokov v ročnej sadzbe 4 %.

16 Rozsudkom z 13. augusta 2018 tento súd zamietol túto žalobu najmä z dôvodu, že ak je poistníkom podnikateľ, poskytnutie prípadne nesprávnej informácie, pokiaľ ide o právo na odstúpenie, nemôže viesť k právu na odstúpenie bez časového obmedzenia, pretože takéto neobmedzené právo na odstúpenie je založené na právnej úprave v oblasti ochrany spotrebiteľov.

17 kunsthaus muerz podala proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na vnútroštátny súd, pričom okrem iného tvrdila, že právo Únie výslovne nerozlišuje medzi poistníkmi podľa toho, či sú alebo nie sú spotrebiteľmi, a že v dôsledku toho by sa všetkým poistníkom životného poistenia malo priznať právo na odstúpenie za rovnakých podmienok.

18 Zürich naopak zastáva názor, že v prejednávanej veci bol poistník správne informovaný o svojom práve odstúpiť a že samotné uvedenie povinnosti v písomnej forme na uplatnenie tohto práva – ktoré je navyše v prospech samotného poistníka a slúži zásade právnej istoty – nespôsobuje nesprávnosť poskytnutej informácie. V každom prípade, pokiaľ je poistník podnikateľom, lehota na odstúpenie uplynie úplne nezávisle od poskytnutia informácie v tomto zmysle. Zmysel a účel práva na odstúpenie stanoveného právom Únie sa totiž týka len ochrany spotrebiteľov.

19 Vnútroštátny súd má v tejto súvislosti pochybnosti o rozsahu záverov, ktoré treba vyvodiť z rozsudku z 19. decembra 2013, Endress (C-209/12, EU:C:2013:864).

20 Súdny dvor v tomto rozsudku správne rozhodol, že článok 15 ods. 1 druhej smernice Rady 90/619/EHS z 8. novembra 1990 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa životného poistenia, ktorou sa stanovujú opatrenia na uľahčenie účinného výkonu slobodného poskytovania služieb a ktorou sa mení a dopĺňa smernica 79/267/EHS [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 330, 1990, s. 50), zmenená smernicou Rady 92/96/EHS z 10. novembra 1992, v spojení s článkom 31 smernice Rady 92/96/EHS z 10. novembra 1992 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa životného poistenia, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 79/267/EHS a 90/619/EHS (tretia smernica o životnom poistení) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 360, 1992, s. 1) – ustanovenia prevzaté v podstate do článkov 35 a 36 smernice 2002/83 – sa má vykladať v tom zmysle, že mu odporuje také vnútroštátne ustanovenie, ktoré priznáva poistníkovi právo na odstúpenie od zmluvy najviac jeden rok od zaplatenia prvého poistného v prípade, že poistník nebol o svojom práve na odstúpenie od zmluvy informovaný.

21 Vnútroštátny súd pritom poznamenáva, že na to, aby Súdny dvor dospel k tomuto riešeniu, vychádzal najmä z odôvodnenia 23 druhej smernice 90/619, ktoré bolo v podstate prebraté do odôvodnenia 52 smernice 2002/83, ako aj z judikatúry týkajúcej sa práva na odstúpenie od zmluvy, ktoré má každý spotrebiteľ v súlade so smernicou Rady 85/577/EHS z 20. decembra 1985 na ochranu spotrebiteľa pri zmluvách uzatváraných mimo prevádzkových priestorov (Ú. v. ES L 1985, 372, s. 31; Mim. vyd. 15/001, s. 262), a najmä z rozsudku z 13. decembra 2001, Heininger (C-481/99, EU:C:2001:684).

22 Súdny dvor najmä zohľadnil skutočnosť, že poistník sa v porovnaní s poisťovňou nachádza v slabšom postavení, rovnako ako je postavenie spotrebiteľa pri uzatváraní zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov. To vyplýva zo skutočnosti, že poistné zmluvy sú právne zložité finančné produkty, ktoré sa môžu značne líšiť podľa poistiteľa, ktorý ich ponúka, a predstavujú značné finančné záväzky na relatívne veľmi dlhú dobu.

23 V prejednávanej veci kunsthaus muerz nemala postavenie „spotrebiteľa“. Napriek tomu, že v práve Únie neexistuje jednotná definícia pojmu „spotrebiteľ“, z väčšiny aktov v tejto oblasti totiž vyplýva, že spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá vstupuje na trh na účely, ktoré nie sú ani podnikateľské, ani obchodné, a teda len na súkromné účely.

24 Za týchto podmienok Oberlandesgericht Wien (Vyšší krajinský súd Viedeň) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa smernica 2002/83 – najmä jej články 35 a 36 – vykladať v tom zmysle, že (aj vtedy) bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej lehota na odstúpenie od zmluvy uplynie v lehote 30 dní odo dňa uzavretia zmluvy bez ohľadu na (riadne) poučenie o práve odstúpiť od zmluvy pred uzavretím zmluvy, ak poistník nie je spotrebiteľom?“

O prejudiciálnej otázke

25 Svojou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú články 35 a 36 smernice 2002/83 vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej aj v prípade, že poistník nie je spotrebiteľom, lehota na uplatnenie práva na odstúpenie od zmluvy o životnom poistení začína plynúť odo dňa, keď bola táto zmluva uzavretá, aj keď informácia týkajúca sa spôsobov uplatnenia tohto práva na odstúpenie poskytnutá poisťovňou poistiteľovi uvádza formálne požiadavky, ktoré vnútroštátne právo uplatniteľné na uvedenú zmluvu v skutočnosti nepožaduje.

26 Na úvod treba pripomenúť, že Súdny dvor už mal príležitosť spresniť, že články 35 a 36 smernice 2002/83 sa majú vykladať v tom zmysle, že lehota na uplatnenie práva na odstúpenie od zmluvy o životnom poistení začína plynúť od momentu, keď je poistník informovaný o tom, že došlo k uzavretiu zmluvy, aj keď v informáciách, ktoré poisťovňa poskytla tomuto poistníkovi sa uvádzajú formálne požiadavky, ktoré vnútroštátne právo rozhodné pre túto zmluvu alebo zmluvné podmienky uvedenej zmluvy v skutočnosti nevyžadujú, ak uvedenie takýchto informácií nepripravilo poistníkov o možnosť uplatniť svoje právo na odstúpenie od zmluvy v podstate za tých istých podmienok, ako keby táto informácia bola správna. Je úlohou vnútroštátneho súdu, aby na základe celkového posúdenia zohľadňujúceho najmä vnútroštátny právny kontext a skutkové okolnosti vo veciach samých posúdil, či ho o takúto možnosť pripravila chyba obsiahnutá v informácii poskytnutej poistníkovi (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. decembra 2019, Rust-Hackner a i., C-355/18 až C-357/18 a C-479/18, EU:C:2019:1123, bod 82).

27 Aby bolo možné odpovedať na položenú otázku, treba overiť, či takýto výklad článkov 35 a 36 uvedenej smernice závisí od postavenia poistníka ako spotrebiteľa.

28 V tejto súvislosti v súlade s ustálenou judikatúrou na účely výkladu ustanovenia práva Únie je potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (rozsudky z 19. decembra 2013, Koushkaki, C-84/12, EU:C:2013:862, bod 34; zo 16. novembra 2016, Hemming a i., C-316/15, EU:C:2016:879, bod 27, ako aj z 25. januára 2017, Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, bod 30).

29 Na úvod treba pritom konštatovať, že ani znenie uvedených článkov 35 a 36, ani okrem iného znenie odôvodnenia 45 smernice 2002/83, ktoré uvádza právo na odstúpenie zakotvené v článku 35 tejto smernice, nerozlišujú medzi poistníkmi podľa toho, či sú alebo nie sú spotrebiteľmi.

30 Ďalej treba uviesť, že vnútroštátny súd sa domnieva, že kunsthaus muerz nemôže byť považovaná za „spotrebiteľa“, keďže je právnickou osobou a len fyzické osoby môžu mať výhody z takéhoto kvalifikovania. Bez toho, aby bolo potrebné rozhodnúť o rozsahu pojmu „spotrebiteľ“ v práve Únie, pritom stačí na účely odpovede na položenú otázku zdôrazniť, že v každom prípade z kontextu, do ktorého patrí článok 35 smernice 2002/83, vyplýva, že poistníkom v zmysle tohto ustanovenia môže byť tak fyzická osoba, ako aj právnická osoba.

31 Na jednej strane totiž článok 1 ods. 1 písm. g) tejto smernice definuje „členský štát záväzku“ ako „členský štát, v ktorom má poistník svoje obvyklé bydlisko, alebo ak je poistenec… právnickou osobou, členský štát, v ktorom sa nachádza jej prevádzka, ktorej sa týka zmluva“.

32 Na druhej strane podľa článku 32 ods. 2 uvedenej smernice, iba ak je poistník fyzickou osobou a má bydlisko v inom členskom štáte ako v štáte, ktorého je štátnym príslušníkom, sa môžu zmluvné strany rozhodnúť pre právo členského štátu, ktorého je štátnym príslušníkom.

33 Okrem toho článok 35 ods. 2 uvedenej smernice priznáva členským štátom možnosť obmedziť túto ochranu „ak pre postavenie poistenca alebo okolnosti, v ktorých sa zmluva uzatvárala, poistenec nepotrebuje [uvedenú] osobitnú ochranu“. Ochrana stanovená smernicou sa tak nevyhnutne vzťahuje na všetky kategórie poistníkov, s výnimkou prípadu, ak sa členské štáty odvolávajú na túto možnosť,

napríklad vylúčením uvedenej ochrany pre poistníkov podnikateľov. V súlade s týmto odsekom 2 by však takéto obmedzenie malo byť stanovené vnútroštátnym právom uplatniteľným na zmluvu, čo v prejednávanej veci prináleží overiť vnútroštátnemu súdu z hľadiska rakúskeho práva.

34 Napokon tento výklad článkov 35 a 36 smernice 2002/83 je potvrdený jej cieľmi uvedenými najmä v odôvodneniach 2 a 5 tejto smernice, podľa ktorých cieľom tejto smernice je zabezpečiť primeranú ochranu poistencov a oprávnených osôb vo všetkých členských štátoch a prispieť k tomu, aby sa umožnilo všetkým poistencom zvoliť si akéhokoľvek poisťovateľa so sídlom v Európskej únii.

35 Rozlišovanie poistencov na základe ich osobných vlastností a najmä podľa toho, či majú alebo nemajú postavenie „spotrebiteľov“, by totiž bolo v rozpore s uvedenými cieľmi, pretože by to znamenalo obmedzenie ochrany zaručenej smernicou 2002/83.

36 Uvedený výklad článkov 35 a 36 smernice 2002/83 nemôže byť na rozdiel od pripomienok spoločnosti Zürich spochybnený skutočnosťou, že odôvodnenie 52 tejto smernice používa pojem „spotrebiteľ“. Nič v tomto odôvodnení totiž neumožňuje dospieť k záveru, že potreba informovania o práve na odstúpenie sa uplatňuje výlučne na poistníka, ktorý má postavenie spotrebiteľa.

37 To isté platí pre odkazy na spotrebiteľov, ktoré Súdny dvor uviedol vo svojom rozsudku z 19. decembra 2013, Endress (C-209/12, EU:C:2013:864), aby rozhodol, že ak poistníkovi nebola poskytnutá žiadna informácia týkajúca sa existencie práva na odstúpenie od zmluvy, prekluzívna lehota stanovená na uplatnenie tohto práva nemôže začať plynúť.

38 Je pravda, že na to, aby Súdny dvor dospel k tomuto záveru, vychádzal jednak z odôvodnenia 23 smernice 90/619, ktoré v podstate zodpovedá odôvodneniu 52 smernice 2002/83, a jednak preniesol na ustanovenia v oblasti poistenia úvahy uvedené v rozsudku z 13. decembra 2001, Heininger (C-481/99, EU:C:2001:684), ktorého predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania týkajúci sa ustanovení smernice 85/577 o ochrane spotrebiteľa pri zmluvách uzatváraných mimo prevádzkových priestorov (pozri v tomto zmysle aj rozsudok z 19. decembra 2019, Rust-Hackner a i., C-355/18 až C-357/18 a C-479/18, EU:C:2019:1123, bod 63).

39 Treba však uviesť, že ako vyplýva z bodov 28 a 29 rozsudku z 19. decembra 2013, Endress (C-209/12, EU:C:2013:864), porovnanie medzi poistníkmi a spotrebiteľmi, ktoré vykonal Súdny dvor v tomto poslednom uvedenom rozsudku, je založené len na existencii skutočností spoločných pre ich zmluvnú situáciu, a to na rizikách pri uzatváraní poistnej zmluvy bez informovania v súlade s požiadavkami stanovenými právom Únie, ako aj na slabšom postavení, v ktorom sa nachádza poistník v porovnaní s poistiteľom jednak vzhľadom na povahu právne zložitých finančných produktov poistných zmlúv a jednak na značné finančné záväzky a na relatívne veľmi dlhú dobu, ktoré vyplývajú z týchto zmlúv. Nemožno sa domnievať, že tieto prvky nemôžu existovať vo vzťahu k poistníkom, ktorí nie sú spotrebiteľmi.

40 V dôsledku toho musí vnútroštátny súd zohľadniť skutočnosť, či poistník má alebo nemá toto postavenie, ak – ako bolo pripomenuté v bode 26 tohto rozsudku – posúdi na základe celkového posúdenia zohľadňujúceho najmä vnútroštátny právny kontext a skutkové okolnosti vo veci samej, či chyba obsiahnutá v informácii poskytnutej poistníkovi pripravila tohto poistníka o možnosť uplatniť svoje právo na odstúpenie od zmluvy v podstate za tých istých podmienok, ako keby táto informácia bola správna.

41 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba na položenú otázku odpovedať tak, že články 35 a 36 smernice 2002/83 sa majú vykladať v tom zmysle, že sa uplatňujú aj na poistiteľa, ktorý nemá postavenie spotrebiteľa a že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej lehota na uplatnenie práva na odstúpenie od zmluvy o životnom poistení začína plynúť odo dňa, keď bola táto zmluva uzavretá, aj keď informácia týkajúca sa spôsobov uplatnenia tohto práva na odstúpenie poskytnutá poisťovňou tomuto poistiteľovi uvádza formálne požiadavky, ktoré vnútroštátne právo uplatniteľné na

túto zmluvu v skutočnosti nepožaduje, pokiaľ takáto informácia nepripraví tohto poistníka o možnosť uplatniť uvedené právo v podstate za tých istých podmienok, ako keby táto informácia bola správna. Je úlohou vnútroštátneho súdu, aby na základe celkového posúdenia zohľadňujúceho najmä vnútroštátny právny kontext a skutkové okolnosti vo veci samej, vrátane prípadného postavenia poistníka ako spotrebiteľa, posúdil, či chyba obsiahnutá v informácii poskytnutej poistníkovi pripravila tohto poistníka o takúto možnosť.

O trovách

42 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol takto:

Články 35 a 36 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/83/ES z 5. novembra 2002 o životnom poistení sa majú vykladať v tom zmysle, že sa uplatňujú aj na poistiteľa, ktorý nemá postavenie spotrebiteľa a že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej lehota na uplatnenie práva na odstúpenie od zmluvy o životnom poistení začína plynúť odo dňa, keď bola táto zmluva uzavretá, aj keď informácia týkajúca sa spôsobov uplatnenia tohto práva na odstúpenie poskytnutá poisťovňou tomuto poistiteľovi uvádza formálne požiadavky, ktoré vnútroštátne právo uplatniteľné na túto zmluvu v skutočnosti nepožaduje, pokiaľ takáto informácia nepripraví tohto poistníka o možnosť uplatniť uvedené právo v podstate za tých istých podmienok, ako keby táto informácia bola správna. Je úlohou vnútroštátneho súdu, aby na základe celkového posúdenia zohľadňujúceho najmä vnútroštátny právny kontext a skutkové okolnosti vo veci samej, vrátane prípadného postavenia poistníka ako spotrebiteľa, posúdil, či chyba obsiahnutá v informácii poskytnutej poistníkovi pripravila tohto poistníka o takúto možnosť.

Podpisy